

Poezia - Din ceas dedus

Volumul "Joc secund", publicat in 1930, se deschide cu poezia "Din ceas, dedus", al carui titlu este inlocuit de editori, in 1964 cu titlul volumului.

Poezia are caracter de arta poetica si apartine modernismului barbian.

Cuvantul "joc" din titlu sugereaza o combinatie a fanteziei, libera de orice tendinta practica, iar asocierea adjectivului "secund" plaseaza jocul in zona superioara a esentelor ideale. "Arta lui Ion Barbu ne ofera cumva un soi superior de joaca, e ceva in ultima instanta ludic in aceasta opera de o atat de stricta disciplina" (Alexandru Paleologu).

Referindu-se la caracterul de arta poetica, G. Calinescu surprinde aspecte legate de sensul poeziei, dar si de rolul poetului: "Aceste doua strofe sunt definitia insasi a poeziei. Calma creasta a poeziei este scoasa (dedusa) din timp si spatiu, adica din universul real (din ceas), este nu un joc prim, ci un joc secund, o imagine ireala intr-o apa sau intr-o oglinda. Poetul nu traieste la zenit, simbolul existentei la contingent, ci la nadir, adica din interior, in eul absolut, care nu e efectiv, ci numai latent. Poezia e un cantec de harfe, rasfrante in apa, sau lumina fosforescenta a meduselor care sunt vazute numai pe intuneric, adica atunci cand ochii pentru lumea intinsa se inchid" (G. Calinescu - "Curs de poezie", in volumul "Universul poeziei").

La nivel formal, poezia este alcatuita din doua catrene.

In conceptia lui Ion Barbu, "prin oglinda lumea intra in mantuit azur. Iar daca lumea experientei se inalta in piramida pana la "zenit"(punctul cel mai inalt pe verticala), rasfrangerea acesteia alcatuieste "nadirul" ei (punctul cel mai jos pe verticala)". Din acest element neintinat isi extrage poetul materia inspiratiei sale. Poezia este pentru el negatia lumii, sublinierea ei in idee, un joc desfasurat pe un plan izolat de viata, "un joc secund".

Zenitul defineste in mode metaforic spatiul real, echivalent cu punctul de maxima stralucire solara, iar nadirul simbolizeaza tot in maniera metaforica universul artistic ce se reflecta in luminat asfintitului.

Substantivul "ceas" de la inceputul poeziei apartine campului semantic al timpului, dar este timpul neclintit, fara curgere. Timpul barbian, este dupa aprecierea lui Alexandru Paleologu, "dedus, sustras oricarei prese a temporalitatii curente".

Primul vers al strofei intai contine epitetul metaforic situat intr-o inversiune "calma creasta" figura de stil ce desemneaza lumea ideilor in sensul pe care Platon il dadea acestui concept. "Arta, spunea Platon, considerata ca o copie a lucrurilor reale, ele insele niste copii ale ideilor eterne, este imitatiea unor imitatii. Arta, ar fi, deci, o resfrangere la puterea a doua a realitatii. Aceasta este conceptia pe care si-o insuseste poetul Ion Barbu cand isi propune sa evoce o lume reflectata in oglinda, caci cel ce priveste icoanele lamurite in apele ei inregistreaza imaginile unor imagini. Dar pe cand pentru Platon aceasta resfrangere secunda face din arta o intruchipare mai indepartata de realitatea ideala decat insesi obiectele concrete care au stat drept model, poetul "Jocului secund"

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

vede aici tocmai un pas mai departe in procesul de transfigurare a lumii, caci pe aceasta cale imaginea se departeaza inca mai mult de substratul ei material" (T. Vianu). Prin urmare arta este pentru Barbu, "un zbor invers", intors spre profunzimea elementelor lumii, spre esentele ne vazute ale lucrurilor.

In strofa a doua, intr-o metafora concentrata, Ion Barbu reia muzica de sfere eminesciana, permutand marea de stele in oceanul lichid ce-si plimba astrii scufundati (meduzele) sub "clopote verzi" (Marin Mincu).

Finalul il aduce pe poet din ipostaza intelectuala a lui Hermes, in acea lirica a lui Orfeu. "Cantecul" sau ramane "ascuns", accesibil doar imitatiilor.

Prin urmare, "poezia (adancul acestei calme creste) este o iesire (dedus) din contingent (din ceas) in pura gratuitate (manuit azur), joc secund, ca imagine a cirezii in apa. E un nadir latent, o oglindire a zenitului in apa, o sublimare a vietii prin retorsiune" (G. Calinescu).